

Извештај са радионице „Политика у области климатских промена – важност укључивања климатских промена у секторске и локалне/регионалне развојне циљеве“, Ниш, 29. мај 2015.

Министарство пољопривреде и заштите животне средине и Програм Уједињених нација за развој (УНДП) у сарадњи са Центром за развој грађанског друштва – „PROТЕСТА“, организовали су регионалну радионицу посвећену климатским променама која је одржана у Нишу, 29. маја 2015. године. На радионици је учествовало више од 60 представника локалне самоуправе, академског и привредног сектора и организација цивилног друштва из региона Јужне Србије.

На радионици су излагали стручњаци задужени за процес израде националних извештаја Р Србије према Оквирној конвенцији УН о промени климе, и то: проф. др Александар Јововић са Машинског факултета у Београду, проф. др Владимир Ђурђевић са Факултета за Физику и Ана Секе, магистар заштите животне средине. У име Министарства пољопривреде и заштите животне средине учесницима се обратила представница Одсека за климатске промене Ана Репац.

Поред представљања прелиминарних резултата националних извештаја према Оквирној конвенцији Уједињених нација о промени климе (UNFCCC), циљ радионице био је и јачање институционалних капацитета на локалном нивоу, уз наглашавање значаја мултисекторске сарадње, као и истицање значаја укључивања климатских промена у секторске и локалне/регионалне планове и политике развоја.

На радионици је истакнуто да су највећи извори емисија ГХГ, сектори енергетике и саобраћаја, одговорни за емисију више од 40 милиона тона CO₂ на годишњем нивоу, а затим следе сектори попут пољопривреде, управљања отпадом и индустрије. Представљене су и могуће мере митигације како за регион Јужне Србије, тако и за целу државу, уз напомену да према прелиминарним сценаријима митигације за Републику Србију до 2020. године, емисије неће прећи некадашњи ниво из 1990. године.

Такође, истакнута је потреба за успостављањем и јачањем институционалних и законодавних оквира, као и јачање институционалних капацитета за припрему инвентара на двогодишњем нивоу.

Сценарији климе до краја овог века показују константан пораст температуре на целој територији Србије (од 0,7°C почетком века до целих 3.6°C односно 4°C до краја века). Пројекције указују и на пораст годишњих количина падавина (+5%) током периода 2011-2040. год. у односу на вредности из друге половине двадесетог века, док се у другој половини века очекује пад количине падавина (20-30%).

Наглашена је потреба за јачањем регионалне сарадње у области интегрисаног управљања водним ресурсима, као и јачање технолошког капацитета у области пољопривреде, водних ресурса и здравља.

На радионици су представљене и активности Града Ниша у области енергетике и енергетске ефикасности, као и важна документа на које се ослања градска управа при доношењу одлука, као што су, између осталих: Стратегија развоја и Акциони план одрживог енергетског развоја града Ниша, Студија ка одрживом систему грејања Града Ниша, Мапа пута енергетске транзиције града Ниша – енергетска визија 2050. У области енергетске ефикасности, град Ниш тренутно спроводи неколико пројеката који укључују рехабилитацију система даљинског грејања, конверзију котларница 10 вртића и 20 школа на пелет, замена око 4.600 живиних светиљки са натријумовим у јавном осветљењу града Ниша, увођење рент-а-бике система у граду и др.

Такође, на радионици су представљене и неке од најзначајнијих активности које Министарство пољопривреде и заштите животне средине реализује уз подршку Програма Уједињених нација за развој (УНДП) у Републици Србији, попут припреме Првог закона о смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ) и израде „Намераваних национално одређених доприноса смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште - INDCs”, којим се по први пут представља намера Р Србије да квантитативно смањи емисије ГХГ а истовремено даје и допринос усвајању новог међународног документа у области климатских промена на предстојећој Конференцији у Паризу, која ће се одржати у децембру ове године.

Према радној верзији тзв. INDC документа, до 2030. године предвиђено је смањење емисије ГХГ у износу од +4.3 % до – 9.8 % укупних емисија из 1990. године.

Све то указује на потребе за прилагођавањем социо-економских система и развојних планова новим климатским условима (водопривреда, пољопривреда, шумарство, здравство, заштита природе и биодиверзитета, екосистеми и екосистемске услуге итд.).

Регионална радионица представља важну прилику да се проблеми у вези са климатским променама на локалном нивоу дискутују између представника локалних заједница, представника републичке власти, међународне заједнице и организација цивилног друштва. Партнерским односом ових сектора могуће је доћи до решења која одговарају свим интересним странама.